

Waar de morgen ons vindt

Kate Hewitt bij Boekerij:

De laatste sterren aan de hemel

De uren van de nacht

Waar de morgen ons vindt

Kate Hewitt

*Waar de morgen
ons vindt*

Deel 3 van de *Lost Lake*-serie

Vertaald door Nuanxed – Cat Winter

ISBN 978-90-492-1230-8

ISBN 978-94-023-3031-1 (e-book)

ISBN 978-90-492-1323-7 (audio)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Where the Dawn Finds Us*

Vertaling: © Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv

Vertaald door Nuanxed – Cat Winter

Omslagontwerp: Eileen Carey,

bewerkt door DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld berg: © Slebedeva/Shutterstock

Omslagbeeld silhouet: © Peter Burnett/iStock

Omslagbeeld sterren: © Elena Schweitzer/Shutterstock

Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2026 Kate Hewitt

© 2026 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veele-
voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar
gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch
of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestem-
ming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave
is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.

*Voor Oliver en Kathryn, jullie geloofden echt in dit verhaal!
Dankzij jullie is het tot stand gekomen.*

1

ALEX

De manier waarop we worden ontvangen op de luchtmachtbasis in North Dakota is een soort combinatie tussen een welkomstfeestje en een militaire parade. Als we het vliegtuig uit stappen, houd ik de hand van mijn dochter Ruby stevig vast, mijn zoon Sam loopt achter ons aan en dan begint een bij elkaar geraapt muziekkorps rommelig 'America the Beautiful' te spelen en iemand gooit confetti. Het dwarrelt als een regenboog van papiersnippers om ons heen en ik veeg het uit mijn haar, als een bruid. Er waait een snijdende wind vanaf de vlaktes en het voelt alsof we op de rand van de aarde zijn geland. Afgezien van een paar prefab loodsen met metalen daken, zie ik overal alleen maar eindeloze bruine vlaktes, modder en dor gras. Ons nieuwe thuis.

Samen met zo'n vijftig anderen zijn we in een militair vliegtuig hiernaartoe gekomen om een nieuw leven te beginnen op een stuk land in de noordwestelijke hoek van North Dakota, nu de volledige Verenigde Staten van Amerika. Ondanks de muziek en de geforceerde vrolijkheid loopt iedereen stil en verdwaasd achter een man in een gevechtstenuë aan het asfalt op. Het is allemaal zo onwerkelijk dat ik bijna in de lach schiet, maar tegelijkertijd kan ik elk moment gaan huilen; de emoties zweven net onder de oppervlakte, klaar om erdoorheen te breken en me te overspoelen.

Er is heel wat aan voorafgegaan om hier te komen en mijn oudere dochter en het graf van mijn man heb ik ervoor moeten ach-

terlaten. Bij het afscheid had Mattie een vastberaden blik op haar bleke gezicht en ik was degene die zich vastklampte, die niet wilde loslaten.

Nu knijp ik in Ruby's hand terwijl we met de andere passagiers op het vliegveld dicht bij elkaar staan, wachtend op instructies. Iedereen staat er verloren bij en als ik omhoogkijk, krijg ik het gevoel alsof de granietkleurige lucht me in één keer zou kunnen opslokken. De open leegte van het landschap geeft me gek genoeg het gevoel dat ik zowel gevangenzit als gewichtloos ben, alsof ik zo in een afgrond zou kunnen storten.

'Welkom, welkom,' begroet de man in camouflagetenu ons met een brede glimlach. Iedereen staart hem wezenloos aan. 'Welkom in de Verenigde Staten van Amerika!'

Wat er nog van over is. Achttien maanden geleden verwoestten kernbommen de meeste grote steden van het land, gevolgd door radioactieve neerslag en vervuiling door beschadigde fabrieken en olieraffinaderijen. Voor zover ik nu weet, is bijna vijftien procent van de bevolking omgekomen, waaronder mijn moeder, mijn broers en zussen, mijn man, maar ook vrienden, collega's, kennissen... zowat iedereen die ik ooit heb gekend.

De enige reden waarom ik het, samen met mijn kinderen, heb overleefd, is omdat we in de afgelegen cottage van mijn familie in de Canadese wildernis verbleven, nu niets meer dan een smeulende ruïne die is overgenomen door een rondtrekkende bende.

Ik druk de herinneringen weg terwijl ik in de bus stap, een oude schoolbus met vinyl banken en de geur van oud zweet. Ruby en ik gaan op een bankje ergens in het midden zitten en Sam neemt de bank achter ons.

Ik kijk om me heen naar mijn medepassagiers terwijl ze instappen. We zaten allemaal bij elkaar in het vliegtuig, twee uur lang, vanuit Mackinaw City in Michigan, maar we hebben nauwelijks iets tegen elkaar gezegd. Ondanks de hoop die we allemaal willen

voelen, zal iedereen gewoon te uitgeput en gebroken zijn om een praatje te maken. En waar moet je het ook over hebben?

We weten geen van allen waar we vrijwillig aan beginnen. Vijf maanden geleden ontsnapte ik uit een nederzetting in North Bay in Ontario, waar veiligheid bestond uit prikkeldraad en intimidatie, en daarna kwam ons gezin terecht in een coöperatieve gemeenschap aan de oevers van Red Cedar Lake, nog verder naar het noorden. Het was fijn om daar even te kunnen bijkomen, maar ik zag het niet zitten om er de rest van mijn leven door te brengen en voor mijn kinderen wilde ik ook meer, al koos Mattie er wel voor om te blijven.

Maar zou het hier echt beter zijn? Die vraag houdt me al bezig sinds ik voor het eerst overwoog om alles achter te laten om hierheen te komen. Ik wil zo graag dat het beter wordt en Ruby en Sam willen dat ook. Ze hadden het over onderwijs en mogelijkheden, het soort leven dat we ooit als vanzelfsprekend beschouwden en misschien zelfs een beetje saai vonden. Een huis om in te wonen, een tuin, een auto, een internetverbinding, het lijken allemaal wel wonderen, pure magie. Het lijkt te mooi om waar te zijn, maar misschien moeten we er gewoon in geloven... en erop vertrouwen. Erop vertrouwen dat dit een goede toekomst voor ons is, dat we er iets van kunnen maken.

‘Welkom, welkom.’ Dit keer worden we net zo vrolijk begroet door een slanke vrouw van in de dertig, ook in camouflagetenuë en met een nette, donkerblonde paardenstaart. Ze staat voor in de bus, met een keycord en een fluitje om haar nek en een klembord in haar hand. Het lijkt wel alsof we op zomerkamp gaan.

Buiten strekken de dorre vlaktes van het noorden van North Dakota zich eindeloos uit in de richting van het ruige landschap van de *badlands* dertig kilometer naar het zuiden, wat vanaf hier slechts vage heuvels aan de horizon lijken. Ik denk aan de rommelige uitvoering van ‘America the Beautiful’ die we net hebben gehoord.

‘Amberkleurige golven van graan’... Op dit moment voelt het als een zee van niets. De leegte, de volslagen troosteloosheid ervan. Ik voel me er niet prettig bij. In het noorden van Ontario was ik gewend aan dichte dennenbossen en stromende rivieren, het gladde Red Cedar Lake, met naaldbomen en berken eromheen. Ik zoek iets om me op te focussen, iets rustgevends, maar ik zie overal alleen maar prairie.

‘Jullie hebben een hele reis achter de rug,’ gaat de vrouw vlot en opgewekt verder, ‘en jullie hebben ongetwijfeld veel vragen over wat er nu gaat gebeuren. Ik zal vertellen wat de volgende stappen zijn. Allereerst worden jullie naar een integratiecentrum in Watford City gebracht, waar jullie drie dagen in quarantaine zullen doorbrengen.’ Ze steekt een hand op om protesten voor te zijn, hoewel niemand daartoe geneigd lijkt. We staren haar allemaal met open mond aan, nog steeds te verdoofd om vragen te stellen of te klagen.

‘Dat klinkt misschien eng,’ gaat ze verder, ‘maar het is simpelweg een voorzorgsmaatregel om onze gemeenschap vrij te houden van besmettelijke ziekten, infecties of, hoewel dit nu minder waarschijnlijk is, straling.’

Ze zwijgt even, om het tot ons door te laten dringen dat we mogelijk een besmettelijke ziekte hebben, of gifstoffen, straling, of wat dan ook uitscheiden. Dan gaat ze weer vlot verder: ‘Daarna krijgen jullie een woning toegewezen en ontvangen jullie informatie over onderwijs en werk. Er zijn diverse middelen om jullie te helpen integreren in dit nieuwe leven, daarover horen jullie meer tijdens de quarantaineperiode, via de informatie die zal worden verstrekt.’

Na weer een korte stilte glimlacht ze meelevend. ‘Het wordt niet makkelijk, maar dit is een nieuw begin. Jullie maken allemaal deel uit van de opbouw van de nieuwe Verenigde Staten van Amerika.’ Een emotionele trilling is hoorbaar in haar stem. Het is waarschijnlijk de bedoeling dat we overspoeld worden door een gevoel van nobel patriottisme, terwijl we dapper opstaan met de hand op het

hart, om onze gezamenlijke toekomst tegemoet te treden. Maar meer dan een tinteling voel ik niet.

Ik kijk weer uit het raam en denk aan Mattie, aan hoe ze haar dunne armen om me heen sloeg toen ze me vol overtuiging beloofde dat alles wel goed zou komen met haar.

Hoe kon ik haar nou zomaar achterlaten? En niet alleen haar, maar ook alle anderen die we hadden leren kennen en van wie we zelfs waren gaan houden. Kyle, de jongen die we in onze groep hadden opgenomen en nu het vriendje van mijn dochter is. Nog steeds weet ik niet goed wat ik daarvan vind. En Phoebe, het vijfjarige meisje. Haar moeder kwam om toen we moesten vluchten voor ons leven. Mijn vriendin Nicole en haar tienerzoon, Ben. Mattie is bij mensen die ze kent en van wie ze houdt, maar ze is niet bij mij. Bij ons, haar familie.

Ik heb haar beloofd dat ik zo snel mogelijk op bezoek zou komen, maar zelfs toen ik die woorden uitsprak, vroeg ik me af of zoiets wel mogelijk zou zijn in deze nieuwe wereld waarvan ik de grenzen en mogelijkheden nog moet doorgronden, laat staan accepteren.

Voor ik vertrok, zagen we op een kaart dat Watford City ten westen van Red Cedar Lake ligt, op een afstand van ruim tweeduizend kilometer, voorbij de Grote Meren en over een landsgrens heen. Voor de bombardementen was het al geen gemakkelijke reis, maar om in deze nieuwe, onbekende wereld naar een soort van beschaving van iets meer dan driehonderd kilometer in North Dakota te gaan?

Het is nogal wat.

De tekenen onderweg hiernaartoe waren wel hoopgevend. Huizen werden gerepareerd, medische posten waren geopend. De wereld werd duidelijk weer opgebouwd. Niet zoals we die ooit kenden, maar als een eerste begin. De vraag blijft of en hoe mijn kinderen en ik onze plek erin kunnen vinden.

‘Kijk.’ Ruby trekt aan mijn mouw en wijst naar het vliegveld. Een paar soldaten laden onze tassen in een andere bus. We hadden niet veel bij ons: één weekendtas voor ons drieën, met alleen wat kleren en een paar persoonlijke spullen. Zo te zien geldt dat voor de mees-te mensen. De wereld stond in brand en we hebben allemaal zoveel verloren. Krijgen we er hier weer iets van terug?

Ik draai me om in mijn stoel en glimlach naar Sam. Negentien is hij, en een maand nadat de eerste bommen vielen, haalde zijn vader hem op van de universiteit. Ze deden er meer dan vier maanden over om terug te komen bij ons in Ontario en ik weet nog steeds niet wat zich op die reis allemaal heeft afgespeeld. Het knaagde aan mijn man en ook aan mijn zoon, maar dan op een andere manier. Hij wil me al een hele tijd niet meer recht in de ogen aankijken.

‘Hoe gaat het met je, Sam?’ vraag ik.

Hij trekt zijn schouders op en glimlacht geforceerd terug. ‘Gaat wel. Waar zouden we in quarantaine moeten, denk je?’

Ik haal mijn schouders op. ‘Ik weet het niet.’ Hoe zou ik dat ook kunnen weten? Ik weet niets over Watford City, behalve dat het klein en afgelegen is, een stadje van ongeveer zesduizend inwoners, of dat was het in ieder geval. Wat het bevolkingsaantal nu ook is, het is in ieder geval het centrum van de westerse beschaving.

De bus start en er gaat een golf van zowel verwachting als angst door de groep. Wat staat ons allemaal te wachten?

Ik kijk naar de vrouw tegenover me. Ze is van middelbare leeftijd, mager, en ze heeft minstens tien centimeter staalgrijze uitgroei in haar haar, de rest is oranjeachtig. Ik glimlach en ze glimlacht beverig terug voordat ze wegstapt.

De kleine luchthaven ligt maar anderhalve kilometer van het centrum van Watford City, als je het al een centrum mag noemen. Met maar een paar straten te midden van een grote leegte lijkt het in de verste verte niet op een echte stad. De gebouwen, veelal van baksteen, zijn allemaal laag, met één of twee verdiepingen, en het

lijkt alsof de stad gewoon ergens in de leegte is neergekwakt. Door de weidse lucht erboven lijkt het allemaal nog kleiner.

Ik werp een blik op de winkelpuien, Shooters Café, City Bar, de American Legion Club. Er zijn nieuwe uithangborden voor geplaatst: Integratiecentrum, Arbeidsbureau, Medische diensten. De meeste mensen die over straat lopen, dragen een militair uniform. Ergens doet het me denken aan het Wilde Westen, zo stel ik het me in ieder geval voor. Het gevoel van optimisme en de uitgestrektheid, het opbouwen van een beschaving in een wild en ongetemd land, maar toch zo afgelegen en verwijderd van alles dat het me een angstig gevoel geeft.

De bus rijdt het terrein op van een Comfort Inn and Suites: saaie beige gebouwtjes, omringd door een grote betonnen parkeerplaats. Het is allemaal zo leeg. Er hangt een welkomstspandoek boven de voordeuren.

‘Jullie mogen nu uitstappen en doorlopen naar de lobby,’ instrueert de vrouw van het welkomstpraatje. ‘Daar krijgen jullie een kamer toegewezen en informatie over de volgende stappen.’

Iedereen schuifelt de bus uit, sommige mensen fluisteren wat tegen elkaar, maar de sfeer blijft rustig en behoedzaam. Buiten voelt de koude lucht als een klap in het gezicht, een schok voor mijn longen. Het is half april, maar in het noorden van North Dakota is de lente nog nergens te bekennen. De wereld om ons heen, van de lucht en de gebouwen tot de uitgestrekte prairies, is een doods landschap van bruine en grijze tinten.

We volgen de anderen de lobby in. Er staan verschillende klaptafels klaar voor de registratie, alsof we op een bedrijfsevenement zijn om te netwerken en slechte koffie te drinken.

Ruby pakt mijn hand.

Bij de eerste tafel krijgen we keycards met onze namen en geboortedata erop en de instructie om ze om te doen. Bij de volgende een informatiepakket in een plastic mapje. Bij de derde een kratje

met servies en bestek. We krijgen ieder een bord, kom, beker, mes, vork en lepel. Daarna krijgen we te horen welke kamer we krijgen en uiteindelijk wordt iedereen een vergaderzaal met klapstoelen binnengeleid, waar we een overzicht krijgen van hoe de komende drie dagen eruit zullen zien.

‘Gedurende de komende tweeënzeventig uur moeten jullie op de hotelkamer blijven,’ deelt weer een ander lid van het militaire personeel op ferme toon mee. ‘Ik begrijp dat dit frustrerend is, maar het is een noodzakelijke voorzorgsmaatregel, om ervoor te zorgen dat er geen infectieziekten in onze gemeenschap terechtkomen. Iedereen heeft voldoende eten en drinken gekregen voor deze periode en de nodige toiletartikelen en andere benodigdheden liggen in de hotelkamers. In geval van nood mogen jullie de telefoon gebruiken om de receptie te bellen, maar dit is echt alleen voor noodgevallen. Zijn er nog vragen?’

Een vrouw steekt voorzichtig haar hand op en de man knikt.

‘Ik heb astma,’ zegt ze met een trillende stem. ‘Mijn laatste inhalator is twee weken geleden opgebraakt...’

De man knikt opnieuw en zegt dan onverschillig: ‘Een medisch officier komt naar uw kamer om eventuele lichamelijke behoeften te beoordelen.’ Hij kijkt de zaal rond zonder ook maar een van de verdwaasde blikken daadwerkelijk te kruisen. ‘Nog andere vragen?’

Niemand spreekt of steekt een hand op. Het is alsof we passieve deelnemers zijn, niet in staat tot enig enthousiasme of bezwaar. En toch was er heel wat voor nodig om te komen waar we nu zijn. Ik denk aan mijn eigen ervaringen, hoe ik heb gevochten voor mijn leven, voor het leven van mijn familie, mijn thuis. Steeds maar op de vlucht moeten slaan. Ik heb minstens twee mannen gedood. En moet je me nu eens zien, zo meegaand en onzeker als een verlegen brugklasser op de kennismakingsdag.

‘Jullie zullen nu naar de kamers worden begeleid,’ zegt de man en we schuifelen allemaal van onze stoelen.

De groep wordt opgesplitst per verdieping. Sam, Ruby en ik zitten in kamer 324 en we volgen een paar anderen naar de lift, weer begeleid door iemand in uniform, dit keer een vrouw met kort, staalgrijs haar. Nog steeds zegt niemand iets. Het is zo vreemd om in een hotel te zijn, de illusie van iets normaals, terwijl alles zo onbekend voelt. Zelfs het indrukken van een liftknopje voelt bizar, zoals het oplicht, en het horen van de ping, een klein wonder. We zoeven omhoog; ik was bijna vergeten hoe dat voelde.

We volgen de vrouw naar onze kamer. Ze ontgrendelt de deur met een keycard die ze weer in haar zak steekt. Ze gebaart naar Sam om de deur open te doen en we stappen allemaal naar binnen. Het is een kamer zoals ik er al zoveel heb gezien de afgelopen jaren, niets bijzonders. Een standaardbloemenprintje op de muren, kriebelige, polyester dekbedden met een paisleypatroon die strak om de twee queensize bedden heen zitten, en vanuit het grote raam dat is omlijst met beige gordijnen is een uitzicht te zien op de parkeerplaats, grijs asfalt onder een nog grijzere lucht.

Pas wanneer de deur dichtgaat en ik het geluid hoor van een ketting die erop wordt geschoven, besef ik dat we opgesloten zitten.

2

ALEX

‘Hebben ze ons nou ópgesloten?’ vraagt Sam verontwaardigd, terwijl hij zich omdraait naar de grauwe, olijfgroene deur. Die lijkt nu net een celdeur, dik en ondoordringbaar.

‘Daar lijkt het wel op.’ Ik lach een beetje zenuwachtig, terwijl ik naar het raam loop en over de lege parkeerplaats uitkijk. ‘Ik denk dat ze ons nog niet vertrouwen,’ zeg ik tegen mijn zoon. En ik vraag me af: kunnen wij hén wel vertrouwen?

Ruby komt naast me staan en we staren allebei naar het weinig inspirerende uitzicht, de parkeerplaats voor ons en daarachter het bescheiden centrum van Watford City, met de lage bakstenen gebouwen langs een dambord van kleurloze straten. Bruine velden strekken zich erachter uit en de nog bruinere badlands liggen in de verte. Ik ben nog nooit ergens geweest waar het zo leeg is. Het uitzicht doet gewoon pijn aan mijn ogen, zo troosteloos is het.

Ik draai me om en kijk naar wat de komende tweeënzeventig uur ons thuis is. Twee queensize bedden, een ladekast, een bureau en een grote flatscreen-tv. Verward pak ik de afstandsbediening en ik druk aarzelend op de aan-uitknop. De tv springt nog aan ook, eerst een blauwe flikkering en dan een startscherm dat ons verwelkomt in Watford City.

Wanneer heb ik voor het laatst tv-gekeken? Op de vliegbasis in North Bay, waar we vier maanden woonden, heb ik een film gezien die ze in de sporthal afspeelden alsof we op kamp waren en ver-

maakt moesten worden. Het was een of andere oude komedie, die belachelijk aanstootgevend was, gezien de omstandigheden.

Maar echt tv-kijken... De laatste keer dat ik een scherm zo tot leven zag komen, zoals deze net deed, was toen ze dronebeelden lieten zien van het eerste bombardement op New York City. Na een paar verbijsterende seconden viel de camera destijds uit. Nu zie ik op het scherm naast de welkomstboodschap een afbeelding van het grootzegel van de Verenigde Staten. Ik staar naar het vertrouwde logo, de zeearend, de olijftak en pijlen en het motto dat elk schoolkind uit zijn hoofd leert. *E pluribus unum*. Uit velen, één.

Uit niets, dit.

‘Is er echt iets op tv?’ vraagt Sam, met een zweem van belangstelling en de verontwaardiging verdwenen. Wat doet het ertoe als we opgesloten zitten? Als we maar kabel-tv hebben.

‘Nou, het lijkt er wel op.’ Ik druk op een knop en op het scherm verschijnt – het is bijna niet te geloven – een oude aflevering van *Friends*.

‘Deze ken ik,’ roept Sam. ‘Dit is die met al die cheesecakes.’

Ruby komt naast me staan terwijl we kijken. Er is per ongeluk een cheesecake bezorgd bij Chandler en hij voelt zich schuldig omdat hij hem opeet. Hij geeft Rachel ook wat en dan voelt zij zich ook schuldig. De hilariteit gaat verder en ze spreken af een tweede cheesecake te bestellen om terug te geven. Die laten ze vervolgens vallen en ze besluiten hem toch op te eten, van de vloer. Het gelach op de achtergrond kan ik bijna niet verdragen.

Pas wanneer de aftiteling over het scherm rolt, besef ik dat we de hele aflevering van tweeëntwintig minuten gebiologeerd hebben staan kijken zonder dat een van ons iets heeft gezegd. Ik druk weer op de aan-uitknop en het scherm wordt donker.

‘Mam,’ protesteert Sam en ik draai me naar hem om. Eerst buigt hij beschaamd zijn hoofd, maar dan kijkt hij me uitdagend aan.

‘Wat moeten we anders doen?’ vraagt hij op geïrriteerde toon en ik glimlach zwakjes.

‘Ik heb toch niets gezegd?’

‘Dat was ook niet nodig,’ snauwt hij.

Waar komt die vijandigheid toch vandaan? Waarom is hij zo boos op mij? Misschien omdat er hier niemand anders is om boos op te zijn. Ik loop naar de deur en draai de klink om, gewoon om te kijken, maar de deur gaat maar een paar centimeter open voordat de ketting gespannen staat. We zijn echt opgesloten... Daar hebben ze niets over gezegd in hun welkomstpraatje, toen ging het alleen maar over toiletartikelen en de zekerheid dat alles wat we nodig hebben er zou zijn.

Trillerig haal ik diep adem, vastbesloten om niet in paniek te raken. We zijn hier met veel mensen tegelijk aangekomen, ze hebben gewoon een efficiënt systeem nodig. Een van de militairen in het vliegtuig zei dat er elke dag enkele honderden mensen aankwamen. Naast Watford City zijn er nog een tiental andere steden in het noorden van North Dakota die een nieuwe bestemming hebben gekregen als geboorteplaats van de nieuwe Verenigde Staten. Hij had het onder andere over Williston, honderd kilometer verderop en groter dan Watford City, en New Town, tachtig kilometer verderop en kleiner. In het hele gebied, enkele duizenden vierkante kilometers, wordt gepatrouilleerd, vertelde de man ons, met bemande controleposten op alle wegen. Hij vertelde het om ons een veiliger gevoel te geven, maar nu ik aan de verkeerde kant van een afgesloten deur sta, vind ik het opeens een stuk minder geruststellend.

Ik draai me weg van de deur. ‘Rubes, zullen we even naar onze voorraden kijken?’ Ik knik naar de twee plastic kratten boven op de ladekast. ‘Even kijken wat we hebben.’

‘Oké.’ Ruby loopt naar de eerste krat, die gevuld is met gevriesdroogde maaltijden: chili met kip, havermost, een runderstoof met kaas, hartige broodjes. Ruby gaat ze allemaal langs en telt ze stuk

voor stuk. Het zijn er zevenentwintig; we hebben in ieder geval allemaal drie maaltijden per dag. Ik weet nog dat ik zulke maaltijden kocht voor een kampeertripje van Sam met de padvinders, het lijkt wel een eeuwigheid geleden, een andere wereld. Naast de maaltijdpakketten zijn er ook zesendertig kleine flesjes water en zes repen chocolade. Het voelt als oorlogsrantsoenen en ergens is dat het natuurlijk ook. Het is in ieder geval meer eten dan we de afgelopen tijd gewend zijn geweest.

Even sta ik mezelf toe om terug te denken aan die maanden in het huisje van mijn ouders, de houtrook van het vuur, de stilte van het meer, het gevoel van vrede dat we daar vonden, ook al hadden we steeds minder te eten.

Zevenentwintig maaltijdpakketten voor drie dagen is echt luxe. Daar moet ik dan maar aan denken de komende drie dagen als ik naar die afgesloten deur kijk en de muren op me afkomen.

‘Nou, we hebben in ieder geval genoeg te eten,’ zeg ik zo opgewekt mogelijk, maar mijn stem trilt wel een beetje. Ik moet steeds aan Mattie denken, aan haar bleke, gespannen gezicht, Phoebe op haar heup en hand in hand met Kyle. Mijn dochter is pas zestien en toch heeft ze die geharde vastberadenheid van een veel oudere vrouw die al veel te veel heeft meegemaakt.

We hebben haar achtergelaten bij Red Cedar Lake, waar ze samen met Kyle, de negentienjarige jongen die we vooral uit medelijden in huis hebben genomen, een soort vadertje en moedertje speelt voor de vijfjarige Phoebe, voor wie we zijn gaan zorgen toen haar moeder stierf. Dit is niet de toekomst die ik voor mijn dochter wilde, zich in zo’n gemeenschap uit de naad werken alleen maar om te overleven en vastzitten aan een man die ze vroeger geen blik waardig zou hebben gegund. Als dat me een snob maakt, dan is dat maar zo. Ik wil meer voor mijn dochter.

Waarom is ze nou niet gewoon met ons meegegaan?

Maar ja, als ik naar die afgesloten deur kijk, snap ik het ook wel.

‘Heeft er iemand honger?’ vraag ik. Ik heb geen idee hoe laat het is, de dag is in een waas voorbijgegaan. We vertrokken vlak na zonsopgang naar Mackinaw City, een rit van vijf uur. De auto die we uit North Bay hadden meegenomen lieten we achter bij het vliegveld. Het was een vlucht van twee uur en daarna duurde het nog ik weet niet hoelang voordat we hier aankwamen en administratief ‘verwerkt’ werden. Ik werp een blik op de grijze lucht, de zon is niet veel meer dan een wat lichtere waas, maar hij staat laag aan de hemel en zakt omlaag in de richting van de horizon. Het zal wel bijna avond zijn.

‘Waar heb je zin in, Sam?’ vraag ik iets te opgewekt. ‘Peperoni pizza-bowl?’ Ik bekijk de verschillende pakjes. ‘Koreans rundvlees?’ Ik draai me om naar Ruby. ‘En jij, Rubes? Romige macaroni met kaas? Oma’s kipschotel met noedels?’

Het klinkt allemaal verrukkelijk, tot je ziet dat het een poedertje is, waar je kokend water overheen moet gieten om het een beetje eetbaar te maken.

Ruby haalt eerst haar schouders op, maar dan kijkt ze toch met enige belangstelling naar de pakjes. ‘Doe mij maar de broodjes met jus.’

Dat is een ontbijtzakje, maar ik vind alles best. Ik ben kapot van vermoeidheid en ik wil me alleen maar oprollen als een balletje en alles vergeten, al is het maar voor een paar uur. Vergeten dat mijn man een maand geleden is overleden, dat ik niet weet wanneer ik mijn oudste dochter weer zal zien, dat ik deze nieuwe wereld best eng vind en, erger nog, dat het misschien wel een vergissing is geweest om hier te komen.

Waarom hebben ze ons opgesloten?

Ik haal even diep adem en pak het zakje dat Ruby heeft uitgekozen. Ergens snap ik het ook wel, al ben ik er niet blij mee. Het is ook best logisch, houd ik mezelf voor.

‘Oké, nu hebben we wat kokend water nodig.’ Ik glimlach naar

mijn dochter, die onzeker teruglacht, en ik zie de twijfel en angst in haar bruine ogen. Ze is pas dertien, maar ze heeft al veel te veel leed en strijd gezien. Ruby is al van kleins af aan selectief mutistisch. In het begin hadden we het niet eens door, in een druk huishouden met een jongen van acht en een meisje van vijf valt het niet zo op als je peuter niet praat.

Maar toen haar juf erover begon, op een schijnheilige, maar ook veroordelende toon, voelde ik me wel aangevallen en reageerde ik defensief. Ik sleepte Ruby mee naar een specialist om te bewijzen dat er echt niets met haar aan de hand was, om er vervolgens achter te komen dat, hoewel er geen diagnose paste, er wel degelijk iets was. We moesten het doorgeven aan de school, zodat de leraren er rekening mee konden houden en haar vriendinnen zouden weten waarom Ruby soms een beetje raar overkwam.

Ze is altijd erg op zichzelf, voorzichtig en behoedzaam geweest. Achttien maanden overleven na een nucleaire holocaust heeft haar helaas geen goed gedaan en toch is mijn jongste kind altijd even lief en aardig. Ze ziet dingen die niemand anders opmerkt en ze is nieuwsgierig en zorgzaam. Ik houd van haar met heel mijn hart.

Vooraf voor Ruby zijn we hier gekomen. Zodat zij en Sam in ieder geval een kans op een normaal leven hebben: school, vrienden, geluk. Trillerig haal ik even adem.

‘Is hier ergens een waterkoker?’ vraag ik, en Ruby wijst er een aan bij de tv.

‘Oké.’ Ik pak hem en loop naar het functionele badkamertje met witte tegels om de waterkoker te vullen. Terwijl hij volloopt, bekijk ik mijn weerspiegeling. Het is een tijdje geleden dat ik mezelf in een spiegel zag. Ik ben mager, grijs en kijk verwilderd uit mijn ogen. Ik lijk veel ouder dan drieënveertig. Ik wend mijn blik af als de waterkoker overstroomt en er lauwwarm water op mijn hand spat.

‘Oké,’ zeg ik weer terwijl ik terugloop naar de slaapkamer. Sam

ligt languit op het bed en zapt chagrijnig langs de zenders. 'Er zijn alleen maar series,' vertelt hij, 'en natuurprogramma's.'

Waar zouden ze die allemaal vandaan hebben gehaald, vraag ik me af, terwijl ik de waterkoker in het stopcontact steek. Ik heb geen idee meer hoe de wereld in elkaar zit. Hoe kan het dat Watford City elektriciteit en stromend water heeft, als het grootste deel van het land in puin ligt? Hoe is het mogelijk dat wij naar *Friends* en *Blue Planet* kunnen kijken als New York, Los Angeles en tientallen andere steden smeulende ruïnes zijn? Als de hele oostkust onleefbaar is geworden, door zowel straling als vervuiling van de fabrieken en raffinaderijen die zijn opgeblazen? Als er nog maar zo'n vijftien miljoen mensen over zijn in de gehele vs, die in afgelegen gemeenschappen en op boerderijen een karig bestaan opbouwen? Het voelt alsof alles kapot is.

Iemand in het vliegtuig zei dat er zo'n honderdzestig kilometer ten noordoosten van hier een luchtmachtbasis is. Daar wordt kennelijk het nieuwe Amerikaanse leger opgebouwd. Maar hoe het allemaal echt zit? Ik heb geen idee.

De waterkoker kookt en klikt uit. Ik glimlach naar Ruby.

Dan wordt er op de deur geklopt.

3

MATTIE

Mattie wordt vroeg wakker gemaakt door Phoebe, die aan haar mouw trekt. Met haar duim in haar mond staat ze met grote ogen naast haar bed. Buiten is de zon nog maar net op, de oever van Red Cedar Lake is nog in schaduw gehuld en de mist hangt in spookachtige flarden boven het kalme wateroppervlak. Haar familie is drie dagen geleden vertrokken naar Watford City, Mattie had ze een afscheidsknuffel gegeven terwijl ze stoïcijns en vastberaden weigerde om te huilen. Ze wilde stoer zijn. Ze heeft er zelf voor gekozen om hier te blijven. Dit is wat ze wilde, echt waar.

Ze staat aan het begin van de rest van haar leven, maar het punt is, het voelt helemaal niet als haar leven. De laatste tijd voelt Mattie zich steeds vaker een toeschouwer van haar eigen bestaan, alsof ze zichzelf van een afstand bekijkt, ergens achter in een verduisterd theater, en zich afvraagt wat er allemaal gaat gebeuren. Is het wel geloofwaardig genoeg? Eigenlijk is het best saai en wil ze liever gewoon het theater uit glippen. Maar dat kan natuurlijk niet.

Ze zegt steeds tegen zichzelf dat het allemaal wel goed komt, maar het is gewoon zo onwerkelijk dat dít nu haar leven is. Echt niet, fluistert een stemmetje in haar hoofd. Is dit alles? Een visserskamp in het noorden van Ontario, zes uur per dag zwoegen in de keuken, voor een klein meisje zorgen, al weet ze niet altijd hoe, en Kyle.

‘Heb je honger, Phoebe?’ fluistert Mattie, en het kleine meisje

knikt. Mattie kent haar nu ruim een jaar en ze heeft zich de afgelopen paar maanden over haar ontfermd als een soort moeder. Phoebe zoekt Mattie op als ze huilt, als ze blij is, als ze iets wil. Mattie wast haar haren en kietelt haar buik, snijdt haar eten in kleine stukjes en houdt haar in haar armen, en dan legt Phoebe haar armpje om Matties nek.

Nu pakt Mattie het kleine meisje bij de hand en leidt haar de slaapkamer uit van de blokhut die ze eerst deelde met haar ouders en Ruby. Sam zat samen met Kyle in de hut ernaast, maar toen overleed haar vader, waarna haar moeder, zus en broer vertrokken. De pijn die ze voelt bij de gedachte aan haar familie is allesoverheersend.

Het is nauwelijks te bevatten hoe alleen ze zich hier voelt in deze kleine gemeenschap, waar ze vastzit zonder familie. Er is niets wat haar echt aan deze plek of deze mensen bindt. Ze probeert er maar niet te veel bij stil te staan.

In de woonkamer hurkt Mattie neer om de haard aan te maken en dan haalt ze een mueslireep voor Phoebe uit de alsmaar slinkende voorraad. Vicky, die de leiding heeft over deze gemeenschap, gaf haar vorige week een doos repen en waarschuwde dat dit soort producten schaars werden, nu ze bij de supermarkten niets meer uit te delen hadden. Ze moeten echt onafhankelijk worden, had Vicky kalm maar ook streng gezegd, met een indringende blik in haar ogen. De enige manier om als gemeenschap succesvol te zijn is om alleen te eten wat ze zelf verbouwen: groenten uit de kassen en de tuin, eieren van de kippen, vis uit het meer. Volgend voorjaar is er tarwe, gerst en maïs. Maar mueslirepen hebben ze dan voorlopig niet meer.

Phoebe knabbelt stilletjes door, terwijl Mattie een vest uit de slaapkamer pakt dat van haar moeder is geweest. Hij ruikt nog steeds naar haar: zeep en zweet en een geur die Mattie niet direct kan plaatsen maar die wel bij haar moeder hoort, een soort mus-